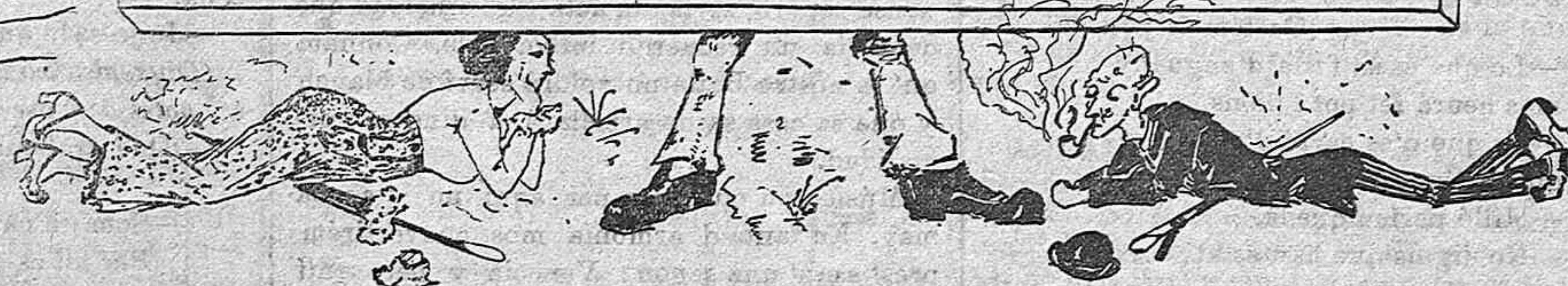

FOCH-Y-FUM

SETMANARI BILINGÜE, INIMÍCH DE SES PENES Y AMÍCH D'ES BON HUMÓ

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Provincias un mes 0'25 Ptas.
 Etranjé un any 6'00
 Número corrent 5 cénts.
 No retornám ets originals.

Directó y Administradó
ES MASCLERÓS

Redacció: San Pedro Nolasco, 7.
 Direcció: Arabi, 6—Pral.
 Buzón: Kiosco de G. Lirola—Borne.
 Ses suscripcions se paguen per adelantat.

Humareda

Hoy el cronista está de suerte.

Para cumplir su cometido le basta volver por pasiva un artículo publicado en «La Última Hora» del otro día, felicitándose y felicitándonos, por empezar á regir unas nuevas ordenanzas municipales.

Con unas nuevas ordenanzas ¡Dios salve al país! que decía don Salustiano en tiempo de la Reina de los tristes destinos.

Los palmesanos estaremos en el caso del baturro que decía á su burra—¡Con albarda nueva y tropiezas!

Apesar de las nuevas ordenanzas, seguirá la basura á la orden del día, seguirán los perros sueltos y sin bozal, los atropellos ciclistas, la sinvergüencería de los automóviles, las apretaduras en los tranvías, los adornos caprichosos y del peor gusto en las fachadas, el barro á granel y el polvo á discreción, los mendigos molestos y monstruosos, la vista gorda en las inspecciones, los alimentos adulterados, las ventas faltas de peso, la aplicación de tarifas usurarias, las continuas molestias de los chiquillos y los letreros de ¡Maura sí! ¡Maura no! y ¡Mala pu.... fiñad! té den!

Nosotros no confiamos en nuestro joven alcalde ni en sus satélites, mientras no nos demuestren lo contrario.

Las nuevas ordenanzas, orondas, modernas, científicas, artísticas y mucho más, nos hacen el efecto de aquel instrumento mónstruo que con cartón y papel dorado fabricó un pobre diablo para que le sirviera de pretexto para entrar en un baile en donde los músicos eran obsequiados con cena.

El instrumento causaba la admiración de todos.

—¿Qué instrumento es éste?—le preguntaban.

—El boquis bóquilis.

—¿Pero no suena?

—No señor. ¡Si esto sonara!

Nosotros decimos, al leer tantos artículos copiados de los existentes en las grandes urbes.

—¡Si esto se cumpliera!

Lo cual nos parece, que, por ahora no vá á poder ser.

RIS-RAS

Sa Toreada d'es fundidós

Está sa Plassa estibada, es día ben estirá, es tendido assoleyat y sa jent acalorada.

A les quatre y mitja amb' punt apareix sa Presidencia; sis famelles que á conciencia están formant bon conjunt y ets aplausos que mesclats en sa *Banda Mallorquina* que tocá una pessa fina, per elles son saludats.

Surten es dos orfeóns *Mallorca y Republicá*, els quals mos fan recreá amb' afinadas can sóns. D. *Guíem Marimón* está dant á n' es coristes tó y el Sr. *Riera* es hó per plegats ferlós entrá. Es «*Salut*», «*Arri Moreu*» «*L'Empurdá*» y «*S' Aeroplano*» mes afinat que un piano, rebé aplausos de bon preu.

Surt s' Esgotsí y pareixia s' hompare de *La Beata*, sa cuadrilla, de corbata vermeya y blanca camia. D. *Tancredo* botetjant puja dalt es pedestal; ferós, bufant s' animal (1) aprop ja l'está ensumant. Vejent que li feya es sord en *Sanchez*, es bou parteix, en *Marchaté* el persegueix y li fá un capeo bord.

En *Parets* en bicicleta un rejoneo clavá que tothom el va aclamá y li daren sa maneta. Pegava cada bramul es bou, que feya temblá, hey vá es *Sord* y li clavá banderilles á n' es cul, y en *Borrás* que es *delgadito* un parey n' hi vá clava, que te molt que estudiá per ferhó milló el *Gallito*. Tocan á mort, y en *Socias* pren es trastos en ses mans, brinda es bou en pochs instants y aquí li entren ses manies. En sos *pases* no es jueu, te sa *fiera* ben cuadrada, li ensivella una estocada y el ma fer devés un peu. Sentint es publica que xerra es *diestro* s' acalorá y per baix d' es bou ja fá *molinetes cul enterra*; es pósa á *descabellá* y si es bou clenxa hagués duita, jo crech que li hauria fuita tants de pichs el pentiná: á la fi li fer s' anou, sa *ciurellada* ja

(1) (Ma referesch á n' es bou, no á D. Tancredo.)

calla y es *diestro* seu á sa valla perque no te pó d' es bou.

Surt en *Canals* y en gran máña, barret en terra posá, «*Flor de Mayo*» es presentá y el *maestro* l'acompañá.

¡Olé! ¡Viva es teu salero!
 (Vatj di jo á na «*Fló de Maitj*»)
 ¡Olé cuerpo zandunguero
 jo ma sent carabinero
 y presa de tu na fatj! •

Va ballá *Zapateao*, *Fatima*, *Moras*, ballá y cuant ella heu va acabá, jo ma quet *debilitao*. Tot es publich l'aplaudí ja que es seu ball no es xarech. ¡Es llástima que es *Xabech* amb' ella es volgues lluhí!

Es *Tortillo* es feya trossos cuant la veyá botetjá y es seu foch li va arribá mes endins que es moll d' ets ossos.

Are surt es según bou que de *bravura* en te *mucha* y un *Salto de la Garrutcha* fé en *Duran* y mos dá es brou. Venga capes y mes capes procurant meretjarló y aquí mes d' un fundidó *per fe riure*, cau de grapes, banderilles n' hi posaren de ses de *señor y amigo*.— ¡Hasta devés es llombrigo unes cuantes n' hi clavaren! Are tocan á matá y el «*Chiquito Arrabalero*» que no ha nescut per torero, pren sa *muleta* en sa ma. Cansat de fe *moixonies* á n' aquell mártir bañut, per un cop descuid perdut li llevá ses alegries. S' *arena* s' omplí de jent y es bou encara corria però sa veu que tenía s' animal coneixament, perque fent *rasgo d' hombrete* en *Juan Fusté* el vá agafá y es *Tortillo* li clavá demunt s' anou es *cachete*.

En total: Grandiosa entrada es *Coros*, de lo milló, «*Flor de Mayo*» superió, *Toreros*.... fava parada D. *Tancredo* una monada y un sord en gran valentia y s' *Empresa* que aquest día pegá grossa sa tayada. (1)

J. M. R.

(1) (Segóns manifestacions d'es detective taurino «*Estaca*», s' *Empresa* va pagá 65 duros de cada bou y perque era un benefici, los vengué per 70 duros cada un y 80 duros de carn que hen tragué, fé un negoci de 70 duros amb' aquesta benéfica corrida. ¡A n' aixó deim homos de sentiments humanitaris!

De sa festa d'el Carme

—¡Nitos!—¿Que l'han d'esbucá?
 —¡Beneit! Sa Plassa d'es Toros es feta d'es temps d'es moros y ningú la pot tocá.
 —¿Y ahont vas amb sa galleta pintada de dos colós?
 —M'en vatj á beurné dos.
 ¿Que hey vens?
 —¡Gastém sa pesseta!
 —Lo que es sa festa d'enguany mos heurá fet posá llocs.
 —Es que p'es carré d'ets Oms que es lluesquen no es estrañy.
 —Milló porien quedá.
 —No diguis que han estats coixos que s'operació d'es moixos quant los volen fe engreixá, m'ha promés una famella y encare amb ses mans los tench.
 —No parlis pus, ja t'entench.
 —Ves viu y obri sa pipella.
 —Per tot está empaperat, tres cadafals de primera y altres que duen juguera amb guinavets han pegat. Están á «C'as Moliné» que es Clavari de concordi molt mes pitjats que es grans d'ordi per sentí es xaramié.
 Allá hey veus ball, flamench sent, son molts que demanen beure, altres es ball volen veure.
 —¿Menjá blanch qu'hen veres jens?
 —Ni s'oló no vatj sentí.
 —¿Vol dí no t'han convidat?
 —Com que estich tant delicat prech copí y altre copí.
 —¿Y á C'an Gaspá?

—Superió.
 També es Concordi acertada.
 Está fet una monada es carré de la Misió.
 —¿Que has vists es sobreposats fent corregudes d'accés?
 —Pareixen endiotés en sa caña tots armats.
 —Sa cuestió es que *Es Moliné* bona festa ha endiumenjada.
 —¿Qué tens pó de sa *tayada* que vetj que parles tan bé?
 —Ell per arribá á sa meta es indispensable s'arme.
 —La Mare de Deu d'el Carme sa pot da per satisfeta.
 —Bono *Nitos*, á reveure.
 ¿Creus que no l'esbucarán?
 —¡Si á n'es *Toros* aixó fan á jo esclafat mi han de veure!

Ensumat per

ES MASCLE ROS.

Fogatera de Artá

Perfums simples

¡Ja heu val en ses coses que passen! Aquesta setmana ja s'han repartit avisos de que s'anás á pagá es consum atrasat amb un recarrech des 10 p. 0°. No creim qu' es recaudadó usi de tanta noblesa amb aquells trayayadós

qu' encara no han pogut pagá, y menos creim que s' alcalde, que te bon có, sia concient amb aquestes excusións que impliquen un augment en perjudici des pobre que avuy á dures penes pot alimentá es seus infants que pesturen descalsos y en sa roba foradada.

Sa nostra propaganda no es perque no sa pagui es consum. Sols planteám es cas pa sa part que te de cruel á devant es qui avuy ostenten carrechs publichs perque, executá sense reparo, sería un acta de crueldad que deixaría un recuerdo imborrable. Confiám qu' es nostro Batle no voldrá servi de blanch y que sa cosa sa desenvolhará á dins sa normalidad.

Música du música y per aquí no s' acaba may. En tanta d' armonía mos convertirém prest amb una segona Venecia y per sentí executá pessas prest pes carnaval vendran ets *amateurs* á inverná aquí enloch d' aná á sa perla del Adriatic.

Ja sa sona si *terradet*, preferencia, y noltros ferém lo que voldrém. Diumenje á vespra já recomanava Don Toni que no fessen falta á nets ensais per si s' havia de tocá res nou. Si li haviem de reformá es repartori li recomanariem es pas doble *Los Dos Amigos* (sense caure, eh?), sa pessa d' en Meliá, sa Maruxa sense prema, y es couplets d' es Foch y Fum perque ses atletes guapes los acompanyin. S' anada á Petra ha fracassat ¡Y na fracasarán tantes d' anades y vengudes!

Segons un unióista sa cubrirá prest sa vacant de caminé y aquest no será terciari sinó de s' Adoració Nocturna. ¡Ja heu deym noltros que si entrava Don Pedro s' arribaría á cantá l' ofici á dins la Sala!

¡JUSTICIA!

Cridám s' atenció de qui correspongui sobre lo que passa á sa parada de carruatjes de sa Porta de Jesús, ahont si coloquen continuament *cotxes* que no son tals cotxes ja que ni están matriculats ni saben qu' es maná carruatje. Aquets *esquirols* perjudiquen es cotxes d' ofici á n'es que, una vegada satisfeta sa cuota, no los queda des guany ni lo suficient per mantenir sé d' escayola.

Sa lley ha d' essé per tots y es precis ferlhé cumplí á n' aquells que ó no la coneixen ó fan escarni d' ella.

Juan Vanrell

Qui no s'enjiña.....

—¡Arri! Mal perdesses ses potes, mal menjasses un ám. ¡Arri, ta dich! ¿No vols caminá? Ell á l' instant serás mes vago que es qui ta mena. ¡Arri! ¡Arri!....!

—¿Perque pegau d' aquesta manera á s' animal? (Li digué mestre Tomen).

—No vos tench que dá es net á vos. ¡Arri! ¡Arri!

—¿Que nomen?

—¿Y qui sou vos que tant voleu sebre?

—Som inspectó de sa «Junta Protectora d' Animals y Plantes.»

—Ydó per jó, feis tanta plantá com en *Palou á sa Poble*. ¡Arri!

—Digamé que nomen, que heu he de comunicá á D. Jeroni Riús.

—Que rigui tot lo que vulga, s' animal es meu y li puch pegá. ¡Arri!

—¿No veis que no el fareu caminá?

—Esperauvos un poch si el voleu veure corre. (*Diguent aixó, l' amo devalla d' es carro, treu una porsella blanca, la posa aprop de ses potes de s' ase y comensa á acabussarley.*)

—¡Aquí petita! ¡Afuathí! ¡Mossaguel!

—¿Y ara que aclaríu acabussant sa porcella?

—Jo ja se lo que fas. Utx, utx, utx, ¡Dul...! (*Diguent aixó l' amo, sa porsella mossega ses potes á s' ase y aquest sa posa á corre.*)

—¿Que trobau?

—M' heu dat es brou.

—Som un pajés que fás vasa.

—Per mi es aixó un enjiñ nou.

—¿O no heu vist may cans de bou?

—Peró no porselles d' ase.

CAP VERJO

¿FA S' IDEA?

Ja qu' están de moda ses Juntas de Defensa per subsaná deficiencias y ja que pareix qu' es propietaris de cases, ó sien es *caseros*, ja fa estona que s'han constituits en Junta Defensiva y hasta abusiva. ¿No trobau, estimats y benevolguts lectós de Foch y Fum, que teniu la santísima paciencia (*porque á la fuerza ahorcan*) d' havé de pagá relligiosament cada mes es llogué de casa, que sería una bona idea sa constitució immediata d' una *Junta Palmesana de defensa del inquilino*?

Bastaría, quant no fos altre cosa, que posás coto á s' egoisme de certs propietaris y no consentís es truchs y baldufes que fant sovint, sovint, pujant ses rendes sense motiu ni rahó.

S' inquilino ha de pagá es llogué de sa casa que habita conforme es seu való però aixó de ferley pagá triplicat sobre sa tasa feta pa s' hacienda pública es una injusticia y no hi ha dret á tal abús.

Si s' idea vos agrada, propagamlé per tot arreu y endevant ses atxes. Si l' arribám á port serém molts es qui tocarém es benefici.

S' unió fa sa forsa.

J. Payeras Pizá

Molinada de Lluçmajó

Amb motiu des retrás d' es tren de dijous de la setmana passada, que sortí de Palma á les dues ó á les tres d' es capvespre, el qual sa va havé d' esperá vinticinch minuts á S' *Arenal*, per doná pás á n' es tren *gorrero* que de Santañy venía, hem rebut desde Lluçmajó aquestes protestes:

«Protest perque vaitx essé cridát urjentament de Palma perque tenia una jermana que sa moría, y á causa d' es vinticinch minuts de retrás, la vaitx trobá mal parada.»

FILET.

«Ma queix perque es taquillé de s' estació de Palma ma refuá una pessa dolenta, y ja que volen cobrá amb dobbés bons, no es just de que per doná pás á un tren que es passatjés no paguen billet, jo haje de fé tart á sa sopa.»

GAMBA.

«A cause d' es retrás d' es tren, no vaitx poré cobrá un conta, perque es meu *inglés* sa doná conta de sa mena partida de Palma y va aná á bañarsé sa pell a Campos. ¿Qui hem paga es perjudici?»

UN AVARO.

«La setmana qui ve reuniré datos y queixes, referent á nes cotxos de tercera, que los mos havien de posé nous y son mes veis que sa *Jeya Serrada* y mes bruts que una rata *re tretera* domiciliada á n' es número 100.»

JULIO VERDADES.

ESTELLICONS

La setmana passada publicarem un «estellícó» referent á mestre *Jaume Tranquil*, y referintse á nes malalt d' es carré d' en *Ribera*. Enlloch d' es carré d' en *Ribera*, es es carré de *Riera*. Heu feim present, per evitá líos.

Marconígramen de Santañy que á causa de tení noltros s' Estació radio-telegráfica espeñada, mos arriba en *retrato*.

Es Diumenje decapvespre y sa jent sa pa-setje p' es poble.

En *Pep*:—Escoltau, ninetes. Vos convid á les deu y mitja, á vení á veure arribá es tren.

Elles:—Gracies *Pep*. Ja hi vendrem.

Madó Calenta d' es carré de na *Freda*, senti sa notici y *woqui-woqui* heu fé corre per tot es poble, per lo que á les nou, ja estava s' estació plena de jent, com si fos es día d' el Ram.

Ses ninetes d' en *Pep*, tornaren trobá en *Pepin*.

—¡Hola *Pepet!* (Axó de *pet* va fe renou.)

—Veniu y vos collocaré á devant. (Y diguent aixó, hen trepitjá una, acostum que tenen molts de forastés quant s' ensén s' *estellícó*.)

Es *Foquifumero* montá s' estació radio telegráfica darrera es *jardí*, per si havia necesidad de pendre *apuntes al natural*.

Sa fan les deu, sa fan les onse, es tren no arriba, sa fan comentaris de si haurá descarrilat ó si haurán venut ses rodes á preu de ferró vey, ma pos en comunicació y reb es marconígrama que lletjit á n' es transparent deya:

Plassa de Sant Antoni n.º 8

Pintó com en **Tomeu Gay** no hen troben ni per remey. No el veuen aturat may. Sempre á demunt es trabay es costat de «Can Consey».

Murillo 9—Arrabal

En **Perelló y Compañía**. pareix que van progressant y ara están perfeccionant s' industria de sa **lejía** y á dins sa bugaderia proclamen moguent esquera una y altre bugadera lo bé que es *verrim* sen vá y no es cansen d' empleá **lejía «La Arrabalera»**.

Nota: Per accés d' original deixám de publicá sa *Correspondencia de Guapos y Feos*.

Llamamiento: El que acredite ser el autor del artículo haciendo referencia á la futura primada de la presente Empresa Taurina, sirvase pasar por nuestra Dirección calle Arabí, 6 pral.; para ponernos de acuerdo.

«Tren—como—railes—cinco—años—para llegar—Bilbao.

En *Pepe* fa maniobres, passa per devant es *jardí*, sense alsá sa cama (com fan es cans) li amolla, s' embotona y desapareix.

Ses seues *ninones*, en mes nas que un verro verjo, desapareixen de sa preferencia de s' *anden*, tothóm queda com *Mado Moreya* amb un dit á s' *uy gros* y s' *altre* á s' *oreya* y jo m' hen vatj á pendre apuntes á n' es portal d' aquell que no nos quiere dentro de su casa. (1)

N' hi havia moltes y bones cercant *foch, fum y fasté*

y are es diu que en *Pep* no té lo que el s' agrada á ses dones. (2)

Corresponsal N.º 1606

Desde *Valldemosa*, en *Lluch* fa aquest retrato:

Es telegrafista en brut, du mes goma que un ametllé endolat, es llarg com una xaringa, du cucales y bastó per pó de trabucá, ses parts interiós, negres com un carbó, llastimoses ses exteriós, ses butxaques netes, y en presentar-se á pendre posesori á s' oficina, asustará s, aparato y no tindrà comunicació,

Es retratista que te fa aquest retrato, es aquell que tu li deus 17'60 pesetas.

Te replica que vajis á liquidá amb ell, que ha mesté dobbés per comprá un garrót y arruixarté ses moscas quant tornis á matllevarlí algo.

Es d' esperá que es Secretari te fassa un espatlló mal be, ja que ets homos com tu, sols donen un *porvenir* de badais y fam y així es que no voldrá que sa seua fia tenga un cólich de gana.

Espires d' Alaró.

No tench sa sabiduria tan llarga com l' he mesté però en vers vos contaré una grossa llatenia que mos passa avuy en dia dins es poble alaroné.

Lo que vos vuy explicá lo mateix á ells que á elles es de dues bergantelles que molt la volen pintá y sen van á publicá per aquí y per allá que varen desprecia dos fadrins y heu de pensá que essent ses amós primeres fossen dones vertaderes no heu nirien á con-

(1) (No vol veure foch ni fum y á dins caseua hey te un forn de cals)

(2) (Alegries.)

tá, eixí es qu' els hem de doná es titol de bugaderes.

De sa qu' es mes giovaneta sols n' on volem sebre res perque tuthom la coneix per un poch xarradoretá, te sa llengo molt llargueta y en cap paraula treu pes. S' advertenci la vuy dá á n' aquella mes granada que sa te per educada y á nes deu no sap contá, diu que mos desprecia y per tot sen ha avanada y tuthóm l' ha festetjada y per honor vol contá que tuthóm l' haje plantada.

Desde aquí l' avis per be, qu' es miri en so conversá, que sa vaji á desdoná de lo que ha dit volandé sinó per reto tindrà secrets seus per publicá.

ACLARACIÓ:—A s' article «*Fumassa de Alaró*» publicat la setmana passada, diu que *D. Lorenzo* és es corresponsal de «*Correo de Mallorca*», pero es mentida. Ell es corresponsal de «*La Almudaina*» y com tractava tant d' iglesis, processóns y altres herbes, es nostro caixista dominat p' es *sacristianisme*, sense volé *dió con sus sienes* á nes diari católich.

Tots som arrables á n' aquest mon.

«*Un Moscart*» mos pica:

—Adeu *Tomeu*—Escolta. ¿Que saps res d' es carré de *Murillo*?

—¿Que passa?

—Es estrañy que no heu sapies tu que tot lo dia rossegas ses esperdeñes de vehinat amb vehinat y tens mal de ventre fins que heu ensumes tot. ¿Y no t' has enterat d' es *me-meu* que agafá.....

—¡Ah! ¡Si! ¿No dius es llempiadó que fá betum de sutja de xmanea mesclada amb mascára de pop?

—¡Vaje un gat que va afarrá!

—¡Crech que heurá perdut ses ganés!

—¡Heurá mesté set setmanes!

—¡Molt mes si el vol escorxá!

«*Un gomós sense coll*» envia aquest regalo á «*Una Sogra Repalenca*» de s' Avenida de *Alejandro Rosselló*:

Mentres prenía un baño y cuant s' aigo ja m' arribava per mitjan lloch, vatj lletji es vostro comunicat.

Deixant «*Sa Paya*» y anant á n' es grá, vos he de dí lo siguent: Sobre alló de que un d' es meus amichs estirava es budells ó ses boves de sa cadira, no es cert, era sa vostra

que es gavatx t' está pesant.

S' altre plat es ensalada

que ta deixa assassiat.

Sols te sa dificultat

que amb aigo de má es trempada,

peró tot passa á poch poch

quant sa tracta que heyá rusca

y allá entre una y altra busca

no ta queda buit cap lloch.

T' hen vas á beure un xopet,

altre pich á fé rotlada

y per pahí sa panxada

ta conten cualca cuentet.

Fa bastanta de fredó

perque et trobes amb Jané

mes si es cuento conten bé

antres aviat amb caló.

Veus el Cel que ennigulat

amb tormenta t' amanassa,

al instant un nigúl passa

y amb brusca t' ha remuyat.

Tots devallan de cuberta

cercant recó de redós.

diguent:—«*Tayau* per aquí.»

Vent que está aquella famella

amb so brasset despuyat,

es fadrins y algún casat

los veus que alsen sa *pipella*.

De totduna ta pareix

valenta sa famelleta

peró quant veu sa llanseta

per moments s' esblancayeix.

Prest pósa sa cara trista,

d' es morros perd es coló

y acabada sa funció

hasta perd el Mon de vista.

Ses altres casi plorant

están presenciant s' escena

posant sa cara de pena

y es mascles están xalant

vent es brassos femenins

d' els quals surt sa sanch vermeya

y mes'ensesos que teya

heu contemplen es fadrins

Fran.—¡Ay! (Suspirant)

Llor.—¿Que t' passa? ¡Tu estás blanca!

nirviosa fia que li estirava sa bova. També vos desment de que n'hi haguí ún que engronsás es balansi, pues era sa vostra empolvada fia que perque no s'adormís l'hey engronsava..... á n'es balansi.

Vos aconsej que enloch de fé es *Moraco* p' es balcó, vos cuideu d'anagá ets ous que teniu, perque heyá qui fá truites castellanés y de balls de máscara no hen parl, perque no vuy deixá sa cosa mascarada.

Si vos pican no m'es res.
Veyeu que erem tres *polls* tenres
y hen voliu dos per jenes....
¡Passa fora! Quin adrés!

* *

Aquell viudo de Buja que perlava des pobre sabaté y ses fies d'en Toni Barra cuant va veura sa calda que li donava un trist mestre d'obra prima, sa desmayá des susto y ha estat dues setmanes *in statu quo*.

Cuant reviscolá, mitx entobiat des fum, va escriura *largo y tendido* á nes seu señó, qu'es un molt llangarut de Solle. Aquest señó, que sap lo que te entre mans, va comprenda qu'alló era molta paya y poch gra y l'hey va remetra perque baranás, persuadit de qu'era un inflat en mala llengo que unicament es valent en ses dones y encara si no son *de armas tomar*.

Donám s'enhonabona á nes Xerrim de Solle pes bon acert que tengué jutjant *estufats* sense llore ni sustanci.

* *

Recuerdos de Manacó.

Avuy que tench poques feines vuy espolsá un poch sa murta á nes *curro-taco* que s'altra diassa á demunt «En Xerrim» amollá una traquelada de dois y arrieses intentant ridiculísá dues joves de Manacó, series y conformes, tot per haverlo aquestes obsequiat en sa carabassa mes grossa que ha marescut may un pretendent estupit.

Aquest amigo antes era comerciant de purgues y oli de resino però com es negoci no li dava pa s'aufaus ell mateix s'ascendí á esclafadó de terrossos y per pó des sol s'ha armat d'un capellarro marca «fet enfora» des tamañ d'una roda de carro y construit en so material que fan ses sanayes de pasetjá fems: ¡Y clá! Entre s'aparetx que du á nes cap y sa cara que te de cul, fa s'afecta d'un *moro-muso* escapat de presili.

Antes de ridiculísá atlotes de bé, qu'en

virtut des seus drets t'envien á frejí ous de loca, te convé molt mes que t'estiris ses oreyes fins que te cresquin un pam, t'esque rrinxis sa tomátiga que te sarveix de nas en ses ungles, t'inflis es morros fins que fassen sabonereta y llevó te plantes á devant un miray y sols entonces comprendás que un ase no te dret á posarsé en ses persones decentes. Y prou d'aquest coló.

* *

Una taca d'oli de p'es Mercat.

Señó Directó: Som un antich vehinat seu. ¿No ma coneix? Som aquell carambolista y acaparadó d'oli que tench un magatzém á n'es carré de la Rosa, aquell *aventurero* de cor noble.

S'altre vespre yagaba p'es Mercat una famella que no tenia ahont aná á dormí y jo, compasiu com som, li vaitx oferí es magatzém y *fnis opus coronat est*.

L'hondemá dematí, vaitx pensá que no havia avisat es vigilant de que l'anás á despertá, pero agafant un amich meu, *trasnochador* y *Tenorio de capes perdudes*, li vaitx da sa clau perque anás á obrí es *chiquero* a sa famella de referencia.

Mes content que un ca amb un ós y mes vermey que una tomátiga de ramallét, partí *mi hombre* pero.... ¡Oh sorpresa!

¡Cuant la vé amb sos cabeis blanchs
creguent que era joveneta
y resultá una veyeta
de setante y pico d'añys!

* *

De Sant Llorens, ara qu'hey ha figues.

S'altre disapte prengueren posesori des seu carrech es quatre concejals que faltaven. Esperánt que ferán bona administració, qu'es base de sa prosperidad d'un poble, los felicitám.

Un día d'aquests á dins un café tres personatjes bastant visibles parlaven sobre ets arbitres que fa pagá s'Ajuntament, y un d'ells cridava com un desesperat—¡A mi qui l'hem fa l'hem paga! Un altre l'hi imposava silenci però ell estava fora corda y añadia.—Primé aniré á la sala en cincuenta homos y veurém que sortirá. ¡Mirau qu'en Soriano mos n'ha duita de roña!

Que Deu l'hey aument pa sa part que será mes convenient.

En Soriano, que som jo, es tan honrat com cualsevol des tres, y, fas present á nes crida-

dó, que pensi en so temps que ha viscut á demunt sa política y ja sa pot despedí d'aquells dies que si sa vaca tenia tres mamellas ell n'abrassava una en cada ma y á s'altre la sa posava á dins sa boca. Si deu á nes municipi es ben just que pagui y per mes que cridi li dirém ses veritats sempre y en poca po.
¿Estám entesos, mestre fogarada?

Couplets de "FOCH Y FUM"

ARE VE ES SALÉ

(Música de «Ven y Ven»)

I

Un día d'ennigulada
en *Matassetes* corria
y una atleta mal parada.

¡Ensúma!

En *Guiemet* perseguía.

Are vé es *Salé*

en sal picada y sencera,
patates y moneyatos

¡Salero!

¡Ay *Guiem* si aquesta es vera!

II

Duguent aigo á l'avorrída
s'altre día en *Guiemet*
diuen que cercava dída.

¡Ensúma!

Aprop de L'Hospitalet.

Are vé es *Salé*

en sal picada y sencera,
patates y moneyatos

¡Salero!

¡Ay *Guiem* si aquesta es vera!

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana qui vé: «FOCH Y FUM» (Música de «*Sor Tomaseta hont sou*».)

Sa Redacció de «FOCH Y FUM», encuadernará gratis, es folletí de «Un viatge á s'Argentina» á tots es lectórs que el presentin complet y retayat cuant s'haja acabat de publicá.

— Vist y versificat per «Es Mascle Rós.» —

— 90 —

Fran.—¡Pobres dones! ¡Les aplanch!

No ma parlis mes de sanch
perque es meu coret sañtanca.

Llor.—També á n'es mascles los fan
lo mateix que á ses famelles.

Fran.—Peró son mes forts ells que elles.

Llor.—Dins sa pell humana están.

Fran.—No parlis d'aquestes coses
que no ma vuy acubá

y en sentirté axí parlá
d'el tot violenta ma poses.

Llor.—Bono idó; ja han empeltat
sa pigota á n'es passatje

y es que han tengut mes coratje
tranquils heu han suportat.

N'hi heyá que es posen soliva
perque es mal-humó es desterrí

y aquell empelt no s'aferrí
á sa seua pell esquivá,

altres fregan esperit
unes amb aigo salada,

fregada y altre fregada
sa dona algún divertit,

— 91 —

amb anisat fent copíns
per falta d'aigo ó de quína

y dret allá á sa *Cantina*
s'está fregant per dedins.

Passa axó y tothóm parteix
á parlá de s'empeltada

procurant formá rotlada
amb amichs y heu conseguix

peró cansats de xerrá
y d'está á la guitzoneta

prest sents tocá sa corneta
que ta crida per diná.

Agafes es calderó
y á sa cuina falta jent

pues sa fam t'está empenguent
culpant tu s'empeltadó.

Arrós de brou, molt claret
per pó de que no t'aufeguis

cuant un poch d'espés repleguis,
peró agafes es panet,

hey fas sopes y endevant
entre es brou y sa sopada

na pegas una panxada

FOCH COLGAT

ENDEVINAYA

Dins cameua estich totsol
y en sa casa carregat
per pó de mori torrat
fuitx tot lo que puch d'es sol.

Barbut

SEMBLANSES

1.ª ¿En que s'assemblen un pané foradat
amb'un picarol?

2.ª ¿Y un picarol amb'una figa fió?

3.ª ¿Y una figa fió amb'una baldufa?

PREGUNTES

1.ª ¿En cuantes mossegades sa poren aca-
bá una ensaimade de quatre?

2.ª ¿Quin es s'homo mes forsarrut de Ma-
lloreá?

(*Ses solucions, disapta qui vé*)

Solucions d'es número passat

Endevinaya: Un sifón.

Semblanses: 1.ª Amb que son famelles.

2.ª Amb que tenen pocas manies. 3.ª Amb
que son mortals.

Preguntas: 1.ª Es que tocan el violón. 2.^a
Aléna si no es mort.

Imp. de A. Rotger—San Pedro Nolasco 7